

2) Nový Zákon o podávaní cenových návrhov obchodných spoločností

(štát môže cez valné zhromaždenie rozhodovať o cenových návrhoch v energetických podnikoch, v ktorých je majoritným akcionárom)

Primárny zdroj: Zákon (č. 429/2008) o podávaní cenových návrhov obchodných spoločností

<http://www.nrsr.sk/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=2625>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené 6.11.2008 v NR SR v 3. čítaní v skrátrenom legislatívnom konaní; účinnosť od: 6.11.2008

Navrhovateľ: Ministerstvo hospodárstva SR

Zámer opatrenia: ustanoviť postup pri podávaní cenových návrhov a iných návrhov v cenovom konaní Úradu pre reguláciu sieťových odvetví obchodnými spoločnosťami

Obsah opatrenia:

- úprava podmienok pre podávanie cenových návrhov obchodných spoločností, ktoré schvaľuje Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO)
- obchodná spoločnosť môže ÚRSO podať len taký návrh ceny, na ktorom sa uznesie valné zhromaždenie (doteraz bolo možné podať návrh na základe dohody predstavenstva)
- podiel hlasov na valnom zhromaždení odráža podiel akcionárov (čo podiel hlasov v predstavenstve nemusí)
- keďže štát vlastní v dominantných energetických spoločnostiach nadpolovičnú väčšinu akcií, schvaľovanie cenových návrhov valným zhromaždením mu poskytuje väčšiu kontrolu nad vývojom cien energií
- opatrenie bolo reakciou na spor z leta 2008 medzi SPP a vládou o úpravách ceny plynu pre domácnosti:
  - 28.7.2008 podal SPP návrh na zvýšenie cien zemného plynu pre domácnosti o cca 16% z dôvodu výrazného nárastu nákladov na nákup plynu
  - 26.8.2008 ÚRSO zamietol návrh SPP
  - 4.9.2008 SPP opätovne požiadal o zvýšenie cien zemného plynu pre domácnosti o cca 20%
  - 5.9.2008 ponúkol Robert Fico konzorciu Ruhrgas a Gaz de France, že za 130 mld. Sk odkúpi naspäť 49%-ný podiel akcií
  - 6.9.2008 vyzval SMER-SD menšinových vlastníkov SPP, aby stiahli svoj návrh na zvýšenie cien plynu pre domácnosti, v opačnom prípade sa možno pokúsi o zmenu pomerov v predstavenstve SPP v prospech štátu
  - 17.10.2008 oznámil Robert Fico, že v ten istý deň, ako SPP predloží ďalší návrh na zvýšenie cien plynu pre domácnosti, navrhne vláda schváliť zákon, ktorým štát získa právo veta v prípade cenových návrhov
  - 4.11.2008 SPP podal ÚRSO cenové návrhy na zvýšenie cien zemného plynu pre domácnosti na rok 2009 o 13 a 24 %; následne bol na schôdzi NR SR prerokovaný návrh zákona o podávaní cenových návrhov obchodných spoločností
  - 6.11.2008 bol zákon schválený v 3. čítaní
- štát vlastní 51% akcií SPP a v predstavenstve má 3 z 7 členov, na valnom zhromaždení má 51% hlasov a na rozhodovanie je potrebných 52% - získal tak právo zablokovať akýkoľvek cenový návrh

Hlasy proponentov:

- akcionár nesmie vykonávať práva akcionára na ujmu práv a oprávnených záujmov ostatných akcionárov, k čomu by podľa pôvodného podávania cenových návrhov mohlo dôjsť
- dostatok percent na podanie cenového návrhu nemá ani štát, ale ani menšinový akcionár, takže výsledná cena je dohodou medzi zúčastnenými stranami
- je nezmyselné, aby SPP zvyšoval ceny plynu v čase, keď má zisk 16,8 mld. Sk
- štát upravil rozdelenie pôsobnosti medzi orgánmi obchodných spoločností všeobecným spôsobom, čím neznevýhodnil niektorú spoločnosť oproti ostatným

Hlasy oponentov:

- v privatizačných zmluvách bola investorom, ktorí vlastnia 49-percentný podiel, prisľúbená väčšina v predstavenstvách, aby aj napriek menšinovej účasti investovali do slovenského energetického priemyslu; novoschválený zákon však ohrozuje pozíciu Slovenska ako dobrého miesta pre veľkých investorov
- zákon bol písaný na základe konkrétneho sporu medzi predsedom vlády a subjektom súkromného práva, no má vplyv aj na iné subjekty podávajúce cenové návrhy podľa daného zákona
- zmena pravidiel podávania cenových návrhov obmedzuje akcionárske práva menšinových akcionárov vyplývajúce z privatizačnej zmluvy, čo môže spôsobiť medzinárodné arbitráže
- zákon deformuje súťaž v postupne rozvíjajúcej sa oblasti distribúcie energií - ak štát na valnom zhromaždení nebude súhlasiť s primeranou zmenou ceny, zlikviduje potenciálnu súťaž v tejto oblasti, keďže konkurenti nemusia byť schopní dlhodobo distribuovať energie za také netrhové ceny, ako budú umelo držané štátom
- zábery politikov limitované 4 ročným volebným cyklom sa často nezohodujú so strategickými zámermi súkromných investorov, preto zvýšený vplyv štátu na chod energetických podnikov ohrozuje ich rozvoj